

В раніше проведених дослідженнях [4, с. 131] встановлено, що забезпечення економічної безпеки є неможливим без активізації інвестиційної діяльності та кардинального збільшення інвестицій у реальний сектор економіки. Тому органам державної влади та місцевого самоврядування потрібно розробити узгоджений механізм стимулювання вітчизняного бізнесу для забезпечення залучення необхідного обсягу інвестицій у реальний сектор економіки.

Список використаної літератури:

1. Олійник Н.М., Карась О.П., Макаренко С.М. Організаційно-методичні засади обліково-аналітичного забезпечення управління фінансово-економічною безпекою. Обліково-аналітичне забезпечення системи фінансово-економічної безпеки: інформаційно-комунікаційні технології та антикорупційний менеджмент : Матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. для здобувачів вищої освіти і молодих науковців (7-8 листопада 2019 р.). Харків: Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова, 2019. С. 185-188.
2. Офіційний сайт міста Херсон. URL: <http://www.city.kherson.ua/articles/mkr-herson-elektrotrans> (дата звернення 16.11.2020).
3. Хохлов М.П., Подимайло М.В. Аналіз існуючих підходів і методів фінансової діагностики ймовірності банкрутства. Інфраструктура ринку. 2017. Вип. 7. С. 199-204.
4. Олійник Н.М., Корчевська Л.О., Макаренко С.М. Оцінка інвестиційної складової економічної безпеки Херсонського регіону з метою залучення міжнародних проектів. Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки. 2017. № 1. С. 130-134.

УДК 657

*П'ятничук І.Д., к.е.н., доцент,
Максимів Ю.В., к.е.н., доцент
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника», м. Івано-Франківськ*

СИСТЕМА ЗБАЛАНСОВАНИХ ПОКАЗНИКІВ ЯК АНАЛІТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ ОЦІНКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ОТГ

Ефективне впровадження низки реформ в Україні сьогодні залежить від децентралізації, яка створює умови для сучасної системи місцевого самоврядування через наділення територіальних громад повноваженнями та ресурсами, надання якісних та доступних послуг громадянам.

Без урахування системи збалансованих показників як аналітичного інструменту, який пов'язує інтереси клієнтів (громадян), із постачальниками послуг для їх досягнення, сприяючи їх покращенню, неможливо забезпечити

реалізацію концепції соціальної відповідальності ОТГ, що має стати важливим елементом стратегії її розвитку застосуванням прийомів бізнес-адміністрування [1, с. 377], як відповіддю на виклики сучасного бізнес-середовища.

Забезпечення сталого розвитку ОТГ можливе за умови реалізації соціальної відповідальності, яка поширюється на такі основні напрями, як: дотримання прав людини; дотримання вимог законодавства; ділова та корпоративна етика; захист навколишнього природного середовища; співпраця із зацікавленими сторонами; дотримання міжнародних норм поведінки; догляд за людьми похилого віку; прозорість та підзвітність [2, с. 25].

Переконані, що дієвим аналітичним інструментом реалізації концепції соціальної відповідальності ОТГ та забезпечення їх сталого розвитку є впровадження системи Balanced ScoreCard (BSC). І хоча її розроблено для застосування на підприємствах, вважаємо, що її загальні прийоми можна застосовувати і щодо реалізації як стратегії розвитку ОТГ, так і концепції соціальної відповідальності ОТГ [3, с. 205].

Важливість застосування складових системи збалансованих показників пояснюється тим, що їх використовують не тільки для цілей стратегічного управління, а й для здійснення оцінки реалізації програми соціальної відповідальності та рівня досягнення цілей стратегії розвитку ОТГ з метою забезпечення її сталого розвитку. Тому авторами адаптована така система до умов функціонування ОТГ із виокремленням в ній окремих блоків, які в сукупності формують її структуру [3, с. 205].

Традиційно у системі BSC, яка використовується на рівні підприємств, виділяють чотири блоки: внутрішньогосподарських процесів, фінансовий, навчання та зростання (персонал), клієнти. Однак, структура системи BSC на рівні ОТГ буде відрізнятися від вищенаведеної. Це пояснюється тим, що центральне місце у концепції соціальної відповідальності займає людина, яка виступає у двох ролях (позиціях):

1) як член громади – споживач послуг (за аналогією на рівні соціальної відповідальності бізнесу – як клієнт);

2) як член (представник) ОТГ – постачальник послуг (за аналогією на рівні соціальної відповідальності бізнесу – як працівник).

Крім цього, виявлено, що функціонування ОТГ як суб'єкта економічної діяльності характеризується специфікою, яка відрізняє їх від підприємств, а саме: метою функціонування; організаційною структурою; джерелами фінансування; відповідальністю тощо [4, с. 134; 5, с. 40]. Врахування виявленої специфіки функціонування ОТГ є необхідним при побудові системи BSC як аналітичного інструменту успішної реалізації концепції соціальної відповідальності ОТГ з метою забезпечення їх сталого розвитку.

Тому вважаємо за необхідне, у контексті виконання програми соціальної відповідальності ОТГ, сформувані наступні блоки BSC: внутрішні бізнес-процеси, фінансування, постачальники послуг, споживачі послуг, навколишнє середовище [3, с. 210].

Таким чином, запропоноване авторами застосування системи збалансованих показників для цілей оцінки реалізації програми соціальної

відповідальності ОТГ, забезпечує комплексний аналіз стану ситуації щодо дотримання концепції соціальної відповідальності, забезпеченості фінансовими, трудовими і матеріально-технічними ресурсами ОТГ, оцінки діяльності та охорони навколишнього середовища, що сприятиме вибору обґрунтованого рішення з метою успішного досягнення цілей сталого розвитку не тільки ОТГ, але й країни у цілому.

Список використаної літератури:

1. Pylypiv N.I., Piatnychuk I.D., Maksymiv Yu. V. Ensuring sustainable development of the enterprise by modern tools of strategic management: the concept of business administration. *Teoriia i praktyka stratehichnoho upravlinnia rozvytkom haluzevykh i rehionalnykh suspilnykh system: materialy VI Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii*. 2017. pp. 376-379.

2. Комарова К. В., Ковальчук Н. В. Соціальна відповідальність як складова стратегії розвитку бізнесу на підприємствах України // *Інноваційна економіка*. 2016. № 5-6. С. 25-30.

3. Piatnychuk I., Pylypiv N., Halachenko O., Maksymiv Yu., Popadynets N. Balanced scorecard for implementing united territorial communities' social responsibility. *Problems and Perspectives in Management*. 2020. Vol. 18(2), P. 128-139.

4. Pylypiv N. I, Maksymiv Yu. V., Piatnychuk I. D. Conceptual approach to construction of accounting and information provision of social responsibility for business enterprises through the prism of the business partnership system // *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2018. № 27. pp. 201-211.

5. Пилипів Н. І., П'ятничук І. Д., Сологуб С. І. Концепція соціальної відповідальності ОТГ у контексті сталого розвитку // *Вісник Прикарпатського університету. Економіка*. 2018. Вип. XIII. С. 36-42.

УДК 338.2

УДК 658:338.48

*Погуда Н.В., к.е.н., доцент
Харківський національний економічний
університеті мені С. Кузнеця, м. Харків*

РОЛЬ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ У ОЦІНЦІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ

Туристична сфера для багатьох країн світу вважалася однією із найперспективних та таких, що забезпечували значну частину формування валового внутрішнього продукту. Однак події, спричинені COVID-19, суттєво похитнули конкурентні позиції даної галузі та призвели до значних збитків. За офіційними даними Всесвітньої туристичної організації [1] за період перших шести місяців 2020 року відбулося скорочення доходів від туризму на понад 460 000 млн. дол. та кількість міжнародних туристів скоротилася на 440 млн.